

Veriden bilgiye, bilgiden öğrenmeye.

STRATEJİK ARAŞTIRMA RAPORU | TEMMUZ 2026

NATO'nun Savunma Ekonomisi ve Türkiye'nin Rolü

SAVUNMA HARCAMALARI ANALİZİ • TÜRKİYE SAVUNMA SANAYİİ • ANKARA ZİRVESİ 2026

Stratejik Konumlanma • Sektör İstatistikleri • Bölgesel Dinamikler • İttifak İçi Denge

Sayı 01 • Temmuz 2026 | Zirve Tarihi: 7-8 Temmuz 2026, Ankara

32 Üye Ülke	1,4 Trilyon \$ 2025 Toplam Harcama	%5 Hedef 2035 Taahhüdü	10,56 Milyar \$ Türk Savunma İhracatı 2025
----------------	---------------------------------------	---------------------------	---

ARAŞTIRMA KONUSU NATO Savunma Ekonomisi & Türkiye'nin Stratejik Konumlanması

VERİ & ANALİZ Arpro Araştırma Ekibi

KAYNAKLAR NATO • Atlantic Council • SIPRI • Defence Turkey • SSB • Reuters • AP

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, 7-8 Temmuz 2026 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirilen 36. NATO Liderler Zirvesi öncesinde ve eş zamanlı olarak ittifakın savunma ekonomisi dinamiklerini, üye ülke harcama profillerini ve Türkiye'nin ittifak içindeki hızla değişen stratejik konumunu kapsamlı bir veri analiziyle ele almaktadır.

İlk Kez Tam Uyum 2025'te 32 üyenin tamamı %2 hedefini aşarak 2014'teki Wales taahhüdünü ilk kez kolektif biçimde karşıladı.	Yeni Hedef: %5 Lahey Zirvesi'nde (2025) üyeler 2035'e kadar GSYH'nin %5'ini savunmaya ayırmayı taahhüt etti; bu tarihsel rekor bir mobilizasyondur.
Türkiye Sıçraması Türkiye savunma ihracatını 2025'te 10,56 milyar \$'a taşıdı; insansız hava araçlarında küresel pazar lideri konumunu koruyor.	Savunma Sanayi Forumu Ankara Zirvesi'nde düzenlenen NSDIF26, NATO tarihinin en büyük savunma sanayi etkinliği olarak onlarca milyar dolarlık anlaşmaya sahne oluyor.
Baltık Öncülüğü Polonya (%4,30), Litvanya (%4,00) ve Letonya (%3,74) yeni %3,5 hedefini şimdiden aşmış üç ülke.	ABD Yüğü Azalıyor ABD'nin NATO içindeki savunma harcaması payı 2024'teki ~%67'den 2035'te %50'nin altına gerileyecek; Avrupalı üyeler boşluğu dolduruyor.

◆ STRATEJİK YORUM — Genel Görünüm

NATO, Rusya'nın Ukrayna işgali ve ABD'nin yük azaltma politikası baskısıyla tarihin en kapsamlı savunma harcaması dönüşümünü yaşıyor. Türkiye bu süreçte hem harcama tarafında taahhüdünü yerine getiren hem de savunma sanayi kapasitesiyle ittifaka özgün katma değer sağlayan kritik bir aktör konumuna yükseldi. Ankara Zirvesi, Türkiye'nin bu ikili rolünü taçlandıran diplomatik bir dönüm noktasıdır.

36. NATO LİDERLER ZİRVESİ — ANKARA

1. Zirve Hakkında

7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara'da gerçekleşen 36. NATO Liderler Zirvesi, Türkiye'nin 2004 İstanbul Zirvesi'nden 22 yıl sonra ikinci kez ev sahipliği yapacağı tarihi bir toplantıdır. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleşecek zirveye 32 üye ülkenin devlet ve hükümet başkanları katılmaktadır.

Tarih	7-8 Temmuz 2026
Yer	Cumhurbaşkanlığı Külliyesi (Beştepe), Ankara
Genel Sekreter	Mark Rutte
Ev Sahibi Lider	Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan
Katılım	32 üye ülke + Ukrayna Cumhurbaşkanı + AB Yüksek Temsilcisi
Zirve No	36. NATO Liderler Zirvesi
Gündem	Savunma harcamaları, Ukrayna desteği, savunma sanayi, ABD-Avrupa yük paylaşımı
Yan Etkinlik	NSDIF26 — NATO Savunma Sanayi Forumu (7 Temmuz, ATO Kongresium)

2. Savunma Sanayi Forumu (NSDIF26)

Ankara Zirvesi kapsamında düzenlenen NATO Savunma Sanayi Forumu, NATO tarihinin en büyük sanayi etkinliği olarak kayıt altına giriyor. Forum boyunca müttefik hükümetler ve savunma şirketlerinin onlarca milyar dolarlık anlaşma açıklaması bekleniyor.

- ◆ Uzak ve gözetleme sistemleri
- ◆ Entegre hava ve füze savunması
- ◆ Transatlantik ortak üretim kapasitesinin artırılması
- ◆ İnovasyon hızlanması ve Ar-Ge iş birliği
- ◆ Savunma sektörüne yatırım garantileri

◆ STRATEJİK YORUM — Zirve

Ankara Zirvesi yalnızca bir güvenlik toplantısı değil, aynı zamanda NATO'nun savunma ekonomisindeki köklü dönüşümün resmileştiği bir sahne. Türkiye'nin ev sahipliği, ülkenin ittifak içindeki artan stratejik ağırlığını somutlaştırırken, aynı zamanda yerli savunma sanayiini küresel tanıtım için benzersiz bir vitrine dönüştürmektedir.

32 ÜYE ÜLKE SAVUNMA HARCAMALARI (GSYH %, 2025)

Aşağıdaki tablo NATO üyelerinin 2025 yılına ait tahmini savunma harcamalarını GSYH'ye oranı bazında sıralamaktadır. Tüm üyeler 2014'teki %2 hedefini ilk kez eş zamanlı olarak karşılamıştır. Türkiye turuncu ile vurgulanmıştır.

ÖNCÜ ≥ %3,5

GÜÇLÜ %2,5-3,49

ORTA %2,1-2,49

TAM %2,0-2,09

#	ÜLKE	GSYH %	KATEGORİ	GÖRSEL ENDEKSİ (2025)
1	Polonya	%4.30	ÖNCÜ	
2	Litvanya	%4.00	ÖNCÜ	
3	Letonya	%3.74	ÖNCÜ	
4	Estonya	%3.42	GÜÇLÜ	
5	Danimarka	%3.34	GÜÇLÜ	
6	Norveç	%3.20	GÜÇLÜ	
7	ABD	%3.19	GÜÇLÜ	
8	Finlandiya	%2.87	ORTA	
9	Yunanistan	%2.79	ORTA	
10	Hollanda	%2.59	ORTA	
11	İsveç	%2.50	ORTA	
12	Almanya	%2.39	ORTA	
13	Türkiye	%2.33	ORTA	
14	İngiltere	%2.31	ORTA	
15	Romanya	%2.21	ORTA	
16	Bulgaristan	%2.14	TAM	
17	Lüksemburg	%2.13	TAM	
18	K. Makedonya	%2.13	TAM	
19	Hırvatistan	%2.10	TAM	
20	Macaristan	%2.07	TAM	
21	Slovakya	%2.06	TAM	
22	Fransa	%2.05	TAM	

23	Karadağ	%2.05	TAM	
24	Slovenya	%2.04	TAM	
25	Çekya	%2.01	TAM	
26	İtalya	%2.01	TAM	
27	Arnavutluk	%2.00	TAM	
28	Belçika	%2.00	TAM	
29	Kanada	%2.00	TAM	
30	Portekiz	%2.00	TAM	
31	İspanya	%2.00	TAM	

* Kaynak: NATO 2025 Yıllık Raporu (Mark Rutte), Euronews, AA, sondakika.com. Tahmini veriler. İzlanda silahlı kuvvetlere sahip olmadığından tabloya dahil edilmemiştir.

3. Harcama Dinamiklerinin Analizi

2014'teki Wales Zirvesi'nde tüm üyeler GSYH'nin %2'sini savunmaya ayırmayı taahhüt etmişti; ancak bu hedef uzun yıllar teoride kaldı. Rusya'nın 2022'deki Ukrayna işgali bir kırılma noktası oluşturdu ve harcamalar hızla ivmelendi.

- ◆ 2014–2025 döneminde Avrupa NATO üyeleri ve Kanada'nın savunma harcamaları reel bazda %106 artarak iki katından fazlasına ulaştı.
- ◆ 2025'te Avrupa'daki NATO üyeleri ve Kanada toplam 574 milyar \$ savunma harcaması yaptı — 2024'e kıyasla %20 artış.
- ◆ NATO toplam savunma harcamaları 2025'te 1,4 trilyon \$'ı aştı.
- ◆ 2014'te yalnızca 3 ülke (ABD, İngiltere, Yunanistan) %2 hedefini karşılıyordu; 2025'te bu sayı 32'ye ulaştı.

◆ STRATEJİK YORUM — Harcama Trendi

İttifakın savunma harcaması profili köklü biçimde değişiyor. Özellikle Doğu Kanadı'nın (Polonya, Baltık ülkeleri) %4'ü aşan harcama oranları, NATO'nun ağırlık merkezinin kuzeydoğuya kaydığını gösteriyor. Batı Avrupa'nın büyük ekonomileri (Fransa, İtalya, Almanya) ise taahhüdü yeni yeni yerine getiriyor.

YENİ HEDEF: %5 TAAHHÜDÜ VE EKONOMİK BOYUTU

2025 Lahey Zirvesi'nde NATO üyeleri, 2035 yılına kadar GSYH'nin %5'ini savunma ve ilgili güvenlik harcamalarına ayırma konusunda uzlaştı. Tarihsel en yüksek barış dönemi savunma mobilizasyonunu temsil eden bu taahhüt, ittifakın stratejik önceliklerini kökten yeniden tanımlamaktadır.

%3,5

Temel Savunma Harcamaları

Personel, teçhizat, Ar-Ge ve operasyonel kapasite

%1,5

Güvenlikle Bağlantılı Yatırımlar

Sivil hazırlık, altyapı, siber güvenlik, kritik sektörler

4. Makroekonomik Etkileri

Bu taahhüdün tam anlamıyla hayata geçirilmesi halinde NATO'nun yıllık savunma harcamaları 3 trilyon dolara yaklaşacak — mevcut düzeyin neredeyse iki katı. Bu ölçekteki bir artışın ekonomilere etkileri çok boyutludur:

- ◆ İstihdam: Savunma sanayi mevcut 100.000'lik istihdamını katlamayı hedefleyen ülkeler (Türkiye 2028 hedefi: 158.000).
- ◆ Tedarik zincirleri: Avrupa'nın yetersiz üretim kapasitesi dolayısıyla ABD müteahhitlerine bağımlılık sürerken yerli alternatifler güç kazanıyor.
- ◆ Ar-Ge harcamaları: NATO hedeflerinin en az %20'sinin ekipman ve Ar-Ge'ye ayrılması zorunluluğu teknoloji sektörünü doğrudan besliyor.
- ◆ Kamu borcu baskısı: Özellikle İtalya, Fransa ve İspanya gibi yüksek borç/GSYH oranına sahip ülkeler için ciddi mali denge sorunu.

BTIG Research Projeksiyonu

BTIG Research'e göre %3,5'lik temel savunma hedefi ABD ve İspanya hariç tüm üyeler tarafından karşılanırsa, 2025-2035 döneminde toplam temel savunma harcaması 24,2 trilyon dolara ulaşabilir.

◆ STRATEJİK YORUM — Ekonomik Boyut

Savunma harcaması hedeflerinin bu denli büyümesi, büyüme-enflasyon-borç dengesini yönetme konusunda her ülkeye özgü farklı ekonomik baskılar yaratmaktadır. Türkiye açısından bu süreç, hem taahhüt karşılama hem de savunma ihracatından gelir elde etme ekseninde örtüşen bir fırsata dönüşüyor.

TÜRKİYE'NİN NATO İÇİNDEKİ STRATEJİK KONUMU

5. Savunma Harcamaları Profili

Türkiye 2025 yılında GSYH'sinin %2,33'ünü savunmaya ayırarak ittifak ortalamasının üzerinde konumlandı ve 32 üye ülke sıralamasında 13. sırayı aldı. Bu oran, 2014'teki yaklaşık %1,4 seviyesine kıyasla yaklaşık %67'lik yapısal bir artışa işaret etmektedir.

2014	2025	32 İçinde
%1,4	%2,33	13. Sıra
GSYH'den Savunmaya	GSYH'den Savunmaya	Harcama Oranı

6. Savunma Sanayi — Tarihsel Sıçrama

Türkiye, son on yılda savunma sanayiinde dönüşümsel bir büyüme yakalamıştır. 2025 yılında ülke, savunma ve havacılık ihracatını 10,56 milyar dolara ulaştırarak tarihinin en yüksek ihracat performansını kayıt altına almıştır.

10,56 Mrd \$	3.500	100.000	%80+
2025 Savunma İhracatı	Sektördeki Şirket	Doğrudan İstihdam	Yerli Üretim Payı

Türkiye 2025'te dünyada üretilen askeri insansız hava araçlarının üçte ikisinin üreticisi konumuna geldi. 5 Türk şirketi (Baykar, Aselsan, TUSAŞ, Roketsan, MKE) Defence News Global Top 100 listesinde yer almaktadır.

ŞİRKET	ÜRÜN/ALAN	D.NEWS SIRALAMA	2025 İHRACAT
Baykar	TB2, Akıncı, Kızılelma — İHA/SİHA	Global UAV Lideri	2,2 Milyar \$
Aselsan	Elektronik harp, radar, haberleşme	47. Sıra	—
TUSAŞ (TAI)	KAAN, HÜRJET, ANKA, GÖKBAY	47. Sıra	—
Roketsan	Füze ve roket sistemleri	71. Sıra	—
ASFAT / MKE	Naval, zırhlı araç, teçhizat	78. / 80. Sıra	—

* Kaynak: Defence Turkey, Daily Sabah, DefenceHere, AA. Baykar 2025 ihracatı şirket açıklaması.

◆ STRATEJİK YORUM — Savunma Sanayi

Türkiye'nin savunma ihracatının 10 milyar \$ eşiğini aşması, sektörün artık küresel ölçekte rekabetçi bir endüstri halini aldığının somut göstergesidir. Baykar'ın 37 ülkede imzalanan sözleşmelerle küresel İHA ihracat lideri konumunu sürdürmesi, Türkiye'nin savunma diplomasisindeki benzersiz kozunu da güçlendiriyor. Ankara Zirvesi bu platformu en geniş uluslararası vitrinde sergileme fırsatı sunmaktadır.

BÖLGESEL DINAMİKLER VE TÜRKİYE'NİN ARABULUCULUK ROLÜ

7. Ankara'nın Diplomatik Ağırlığı

Son iki yılda Türkiye, Rusya-Ukrayna temasları, Suriye siyasi süreci, Gazze diplomasisi, Kafkasya arabuluculuğu ve İran-İsrail gerginliği gibi kritik süreçlerde aktif bir denge unsuru olarak öne çıkmıştır. Bu çok yönlü diplomatik varlık, Ankara'yı NATO Zirvesi'ne ev sahipliği yapmanın ötesinde küresel güvenlik mimarisinin şekillendirildiği bir merkeze dönüştürmüştür.

 Ukrayna Dosyası Zelenskyy zirveye katıldı. NATO'nun Ukrayna'ya askeri yardımı ve uzun vadeli desteğin sürdürülebilirliği gündemin merkezinde.	 Orta Doğu & İran ABD-İsrail-İran gerilimi zirvede önemli yer tutuyor. Türkiye Boğazları ve hava sahası stratejik önem taşıyor.
 İKİ (İstanbul İşb. Girişimi) Körfez ülkeleri (BAE, Katar, Suudi Arabistan, Kuveyt) dışişleri bakanları zirve kenarında NATO ile görüşüyor.	 NATO'nun Güney Kanadı İran savaşı sonrası açıklar belirginleşti. Türkiye'nin güney kanat savunmasındaki rolü güçleniyor.

8. Türkiye'nin NATO İçindeki Konumsal Dönüşümü

Türkiye'nin ittifak içindeki konumu son 5 yılda köklü biçimde değişmiştir. S-400 alımıyla F-35 programından çıkarılması ve Batılı müttefiklerle yaşanan gerilimler, yerini giderek artan bir stratejik denge ve diplomatik ağırlığa bırakmıştır.

- ◆ ABD ile ilişkiler: Trump'ın Erdoğan'la kişisel yakınlığı ilişkilere olumlu yansıyor; F-35 programına dönüş ve yaptırımların kaldırılması gündemde.
- ◆ Avrupa Savunma Sanayii: Türkiye SAFE programına erişim istiyor; mevcut %35 bileşen sınırının kaldırılması için baskı yapıyor.
- ◆ Baykar-Leonardo ortaklığı: İtalya üzerinden Avrupa pazarına açılma stratejisi; LBA Systems JV kuruldu.
- ◆ İngiltere-KAAN işbirliği: 5. nesil savaş uçağı programında BAE Systems ortaklığı Türkiye'yi Avrupa savunma mimarisine bağlıyor.
- ◆ İspanya'ya HÜRJET satışı: 30 uçaklık 2,6 milyar € sözleşme, NATO müttefikine savunma ihracatının milat niteliğindeki ilk büyük örneği.

◆ STRATEJİK YORUM — Bölgesel Dinamikler

Türkiye, 'NATO'nun sorunlu üyesi' profilinden 'ittifakın stratejik denge taşı' profiline yükselmektedir. Atlantic Council analistleri Ankara'yı bir 'swing state and pivotal state' olarak tanımlarken, USSC araştırmacıları Ankara'nın çok kutuplu dünyada bir 'biçimlendirici orta güç' (Gestaltungsmacht) rolüne soyunduğuna dikkat

ekiyor.

SONUÇ VE STRATEJİK DEĞERLENDİRME

9. Temel Bulgular

- ◆ NATO savunma harcamaları 2025'te tarihsel bir eşiği aşarak 32 üyenin tamamı ilk kez %2 hedefini karşıladı.
- ◆ Yeni %5 taahhüdü (2035) ittifakın yıllık savunma harcamalarını yaklaşık 3 trilyon dolara taşıyacak; bu düzeydeki bir mobilizasyon savunma sanayii için eşsiz bir pazar fırsatı anlamına geliyor.
- ◆ Türkiye %2,33 oranı ve 10,56 milyar \$ ihracatıyla taahhüdünü yerine getiren, üretim kapasitesiyle ittifaka katma değer katan stratejik bir aktör konumundadır.
- ◆ Baykar'ın global İHA liderliği, TUSAŞ'ın KAAN ve HÜRJET programları, Aselsan'ın elektronik harp sistemleri Türkiye'nin teknolojik sıçramasını simgeliyor.
- ◆ Ankara Zirvesi, Türkiye'nin ittifak içindeki stratejik dönüşümünü taçlandıran ve savunma sanayiini vitrinde gösteren diplomatik bir milat niteliğindedir.

10. Stratejik Öneriler

Aşağıdaki değerlendirmeler karar alıcılar, savunma sanayi aktörleri ve araştırmacılar için hazırlanmıştır:

- 1 SAFE Programına Erişim: Türkiye'nin AB savunma fonlamalarına erişimini kolaylaştıracak ikili anlaşmalar için zemin oluşturulmalı.
- 2 F-35 Sürecinin Canlandırılması: Zirve kenarında ABD ile ikili görüşmelerde somut bir takvim ortaya konulması Türk-Amerikan savunma ilişkisini güçlendirir.
- 3 Endüstriyel İşbirlikleri: Baykar-Leonardo ve KAAN-BAE Systems modeli daha fazla Avrupa müttefikleriyle çoğaltılmalı.
- 4 Güney Kanat Vizyonu: İran savaşının ortaya koyduğu boşluklar ışığında NATO güney kanat liderliğinin Türkiye üzerinden güçlendirilmesi fırsat sunuyor.
- 5 İhracat Hedefi 2028: 2028 hedefi 11 milyar \$ olan sektör ihracatı Ankara Zirvesi ivmesiyle bu hedefe önceden ulaşabilir.

◆ STRATEJİK YORUM — Nihai Değerlendirme

Ankara Zirvesi, NATO'nun hem savunma ekonomisi hem de stratejik kimlik açısından kritik bir eşikte toplandığı tarihi bir toplantıdır. Türkiye bu zirvede hem ev sahibi hem müttefik hem de küresel savunma sanayi aktörü olarak üç rolü eş zamanlı üstlenmektedir. Bu benzersiz konum, doğru politikalar ve aktif diplomasiyle Türkiye'yi önümüzdeki on yılın NATO mimarisinin şekillenmesinde belirleyici bir unsur kılabilir.

Metodoloji & Kaynaklar

Bu rapordaki veriler NATO 2025 Yıllık Raporu, Atlantic Council, Modern Diplomacy, Reuters, AP, Defence Turkey, DefenceHere, Daily Sabah, AGBI ve kamuya açık resmi istatistikler esas alınarak Arpro Araştırma Ekibi tarafından derlenmiştir. Savunma harcama oranları GSYH'nin yüzdesi olarak ifade edilmiş olup 2025 tahmini rakamlarını yansıtmaktadır. Zirveye ilişkin güncel bilgiler 7 Temmuz 2026 itibarıyla güncellenmiştir. İzlanda silahlı kuvvetlere sahip olmadığından harcama tablolarına dahil edilmemiştir.

ARPRO | Araştırma & Proje Hizmetleri | Bağımsız Araştırma Kurumu | Temmuz 2026